

ด่วนที่สุด
ที่ ศย ๐๑๖/๔๙๐๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๒๒๙
วันที่ ๖ ก.พ. ๒๕๕๙ ๘.๒๕

สำนักงานศาลยุติธรรม
ถนนรัชดาภิเษก เขตจตุจักร
กทม. ๑๐๙๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต
และหลักสิทธิมนุษยชน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๔๕๘๙
ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลัก รับไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอ และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ในการนี้ กระทรวงยุติธรรมได้เสนอสรุปผลการพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตและหลักสิทธิมนุษยชนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มาเพื่อดำเนินการและขอให้หน่วยงานเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมขอเรียนว่า ประเด็นทางกฎหมายเกี่ยวกับการลงโทษประหารชีวิตและหลักสิทธิมนุษยชนที่ว่า ประเทศไทยสมควรมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตตามกฎหมายหรือไม่ นั้นพบว่ายังคงมีความเห็นแตกต่างทางด้านวิชาการ โดยแบ่งออกเป็นสองฝ่าย ดังนี้

๑) ฝ่ายที่เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีหรือคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิต อธิบายเหตุผลว่าโทษประหารชีวิตมีส่วนช่วยยับยั้งและข่มขู่การกระทำความผิดที่รุนแรงหรือคดีอุกฉกรรจ์ และนำมาซึ่งความสงบสุขของสังคม กล่าวคือ เพื่อให้บุคคลในรัฐเกิดความรู้สึกเกรงกลัวและไม่กล้ากระทำความผิดที่มีลักษณะรุนแรงทำลายชีวิตผู้อื่น หรือเป็นภัยร้ายแรงต่อสังคมและความมั่นคงภายในประเทศ อันเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาอาชญากรรมทางหนึ่ง เช่น คดีฆาตกรรมหรือก่อการร้าย คดียาเสพติด คดีความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ ฯลฯ นอกจากนี้ การลงโทษประหารชีวิตยังเป็นไปเพื่อตัดโอกาสมิให้ผู้กระทำความผิดร้ายแรงดังกล่าวได้กระทำความผิดซ้ำอีก เพราะผลของการลงโทษเป็นการกำจัด

ผู้กระทำความผิด ...

ผู้กระทำผิดออกไปจากสังคมอย่างถาวร ซึ่งปัจจุบันยังคงมีอารยประเทศที่ยังคงให้โทษประหารอยู่ถึง ๕๘ ประเทศที่ยังคงบทลงโทษประหารชีวิต เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย

๒) ฝ่ายที่เห็นควรให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต อธิบายเหตุผลว่า การลงโทษประหารชีวิตเป็นการละเมิด “สิทธิในการมีชีวิต” ซึ่งได้รับการรับรองไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รวมทั้งมีงานวิจัยบางชิ้นมีผลวิจัยแสดงให้เห็นว่า โทษประหารชีวิตไม่มีความเชื่อมโยงใดๆ กับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอาชญากรรม อีกทั้งหากปรากฏข้อเท็จจริงในภายหลังจากการที่มีการลงโทษประหารชีวิตไปแล้วว่า ผู้ต้องคำพิพากษาเป็นผู้บริสุทธิ์ หรือกรณีถูกค้นเอาคำรับสารภาพโดยการทรมาน หรือจากการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม ดังนี้ ย่อมไม่อาจย้อนกลับไปเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้อีก โดยในปัจจุบันมีประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตแล้วประมาณ ๔๘ ประเทศ เช่น กัมพูชา ฟิลิปปินส์ แอลเบเนีย ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม ประเด็นดังกล่าวถือว่ายังมีข้อถกเถียงหรือยังไม่สามารถหาข้อยุติที่ชัดเจนตามความเห็นของนักกฎหมายข้างต้น โดยขึ้นอยู่กับแนวนโยบายการบริหารจัดการปัญหาอาชญากรรมของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ ในเบื้องต้นมีความเห็นว่า การคงไว้ซึ่งบทลงโทษประหารชีวิตตามกฎหมายสอดคล้องกับเหตุผลของฝ่ายที่เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีหรือคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิต ซึ่งเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการควบคุมอาชญากรรมโดยเป็นการยับยั้ง อีกทั้งยังเป็นการป้องปรามผู้กระทำความผิดที่อาจก่ออาชญากรรมที่รุนแรงหรือละเมิดแนวนโยบายทางสังคมอย่างรุนแรง นอกจากนี้ พบว่าในปัจจุบันโทษประหารชีวิตก็ยังคงมีใช้ในอารยประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น รวมทั้งบางประเทศในภูมิภาคอาเซียน เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ก็ยังคงไว้ซึ่งบทลงโทษประหารชีวิตตามกฎหมายเช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอฉิม อินทุติ)

เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม

กลุ่มประสานความร่วมมือทางกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๑๒ ๘๕๐๖

โทรสาร ๐ ๒๕๔๑ ๒๒๖๒